

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 341/2023-43

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Lašákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou BUZINGER & PARTNERS s. r. o., Námestie Martina Benku 15, Bratislava, IČO 47 253 401, v mene ktorej koná advokátka Mgr. Margaréta Lukačovičová, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Cdo 198/2021 z 30. novembra 2022 a postupu Okresného súdu Bratislava IV (teraz Mestský súd Bratislava IV) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 183/2014, Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 250/2019 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 198/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 9. marca 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 druhej vety Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Cdo 198/2021 z 30. novembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ podanou ústavnou sťažnosťou zároveň namieta porušenie základného práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 druhej vety charty postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom

pod sp. zn. 6 C 183/2014, Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 250/2019 a najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 198/2021. Navrhol priznať mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 eur a trovy konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej s'ťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti s'ťažovateľovi ako žalovanému bola na okresnom súde 26. júna 2014 podaná žaloba o zaplatenie sumy 613,17 eur s príslušenstvom vo veci dlhu na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu podľa § 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. Postupnými zmenami žaloby vykonanými pred doručením žaloby s'ťažovateľovi žalobcovia 1 až 84 žalobu zmenili tak, že sa domáhali zaplatenia celkovej sumy 4 110,91 eur s príslušenstvom.

3. Okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 6 C 183/2014 z 20. júna 2019 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) tak, že návrh žalovaného na prerušenie konania (výrok I) zamietol, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sumu 2 674,43 eur s príslušenstvom (výrok II), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok III) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcom trovy konania v rozsahu 34,94 % (výrok IV).

4. S'ťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie, v ktorom prezentoval názor, že okresný súd porušil jeho právo na spravodlivý proces, keď žalobcovia podali žalobu 26. júna 2014, následne podali viacero podaní o zmenách a doplneniach žaloby, pričom s'ťažovateľovi bola táto žaloba spolu s ďalšími podaniami zaslaná až vo februári 2018 (doručená 9. marca 2018). Tým, že mu okresný súd predmetnú žalobu ani jej zmeny a doplnenia nezaslal bezodkladne po ich podaní, bezdôvodne ho udržiaval v nevedomosti o existencii predmetného súdneho konania, čím mu zároveň zabránil realizovať jeho práva účastníka súdneho konania, resp. strany sporu. S'ťažovateľ tiež namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k otázke splnenia či nesplnenia podmienok konania (k označeniu žalobcov a ich aktívnej legitimácii). Podľa názoru s'ťažovateľa tým, že inštaláciou pomerových rozdeľovačov tepla malo dôjsť k porušeniu jeho práv, v konaní pred okresným súdom navrhol prerušenie konania s cieľom podania žiadosti Súdnemu dvoru Európskej únie na rozhodnutie o predbežnej otázke o výklade smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2004/22/ES o meradlách z 31. marca 2004. Ďalším dôvodom prerušenia konania malo byť podanie návrhu ústavnému súdu o súlade časti zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov.

Napokon s'ťažovateľ v odvolaní namietal nesprávne posúdenie otázky premlčania z dôvodu, že v prípade neuhradenia platieb správcovi dochádza na strane neplatiča k vzniku bezdôvodného obohatenia proti ostatným vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome. V tomto prípade preto nie je možné na danú vec aplikovať všeobecné ustanovenia o premlčaní v trojročnej lehote (§ 101 Občianskeho zákonníka), ale právo na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). S'ťažovateľ spochybňoval aj začatie plynutia premlčacej doby, pričom nesúhlasil so závermi všeobecných súdov, podľa ktorých vyúčtovania nákladov za služby spojené s užívaním bytu sú splatné v júni, preto nároky podané na súde 26. júna 2014, 24. júna 2015 a 29. júna 2016 boli uplatnené včas.

5. O odvolaní rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co 250/2019 z 22. decembra 2020 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), ktorým rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch, ktorými vyhovel žalobe žalobcov 1 až 83 vo veci samej a vyhovel žalobe žalobcu 84 v časti úroku z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 145,37 eur od 19. júla 2013 do zaplatenia, zmenil tak, že žalobu zamietol. Odvolanie sťažovateľa proti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odmietol. Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok okresného súdu potvrdil, sťažovateľovi proti žalobcom 1 až 83 náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi 84 proti sťažovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20 %.

6. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

6.1. V rámci dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces postupom okresného súdu, ktorý žalobu s ďalšími podaniami žalobcov zaslal sťažovateľovi takmer 4 roky od začiatku súdneho konania, preto sťažovateľ nemal možnosť vôbec sa vyjadriť k otázke splnenia či nesplnenia podmienok konania (k označeniu žalobcov a ich aktívnej vecnej legitímácii), ako aj nedostatočným odôvodnením rozhodnutia proti zamietnutiu návrhov na prerušenie konania.

6.2. Ako ďalší dovolací dôvod sťažovateľ uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a od právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená [§ 421 ods. 1 písm. a), b) CSP]. Sťažovateľ v dovolaní poukázal aj na ním tvrdené pochybenie krajského súdu v časti nepriznania náhrady trov konania proti žalobcom 1 až 83, pričom uviedol, že odvolací súd nepriznal trovy konania, tvrdiac, že *„jediným dôvodom zamietnutia ich žaloby je nedostatok, resp. strata aktívnej legitímácie, ktorou však v čase začatia konania disponovali, pričom k strate ich vecnej legitímácie nedošlo v dôsledku ich správania, avšak iba zmeny hmotnoprávnej úpravy počas konania.“*. Za tohto stavu dospel odvolací súd k záveru, že v uvedenej celkom mimoriadnej situácii, keď žalobcovia podali proti sťažovateľovi ako žalovanému svoju žalobu ako vecne legitímované osoby, avšak výlučne zmenou právnej úpravy toto svoje postavenie stratili, len z toho dôvodu mal žalovaný vo vzťahu k nim v spore úspech, a preto je namieste zohľadniť požiadavku spravodlivosti a nepriznať mu náhradu trov konania.

6.3. Sťažovateľ doplnil dovolanie podaním z 5. mája 2021, kde nad rámec toho, čo uviedol už v dovolaní, poukázal na to, že moment, keď sa konkrétne vyúčtovanie nákladov spojených s užívaním bytu stáva splatným, závisí výlučne od momentu jeho doručenia vlastníkovi bytu a nebytového priestoru. Ďalším podaním z 21. mája 2021 sťažovateľ doplnil podané dovolanie a nad rámec toho, čo už v ňom uviedol, poukázal na to, že príslušný súd v prípade použitia § 257 CSP je povinný vytvoriť procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol a žalobcovi 84 priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania

7.1. Vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti najvyšší súd ustálil, že nosnou argumentáciou sťažovateľa v tejto časti bolo tvrdenie, že nemal vytvorený procesný priestor na vyjadrenie sa

k aktívnej vecnej legitímácii žalobcov. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd najprv poukázal na teoreticko-právne aspekty pojmu aktívna legitímácia vrátane podmienok jej skúmania a následne veľmi podrobne rekapituloval priebeh konania pred všeobecnými súdmi. Výsledkom tohto postupu potom bolo konštatovanie, že „Z obsahu spisu nevyplýva, že by dovolateľovi postupom súdov nižších inštancií bola odňatá možnosť konať pred súdom spočívajúca v možnosti vyjadriť sa k aktívnej vecnej legitímácii žalobcov. Žalovaný mal možnosť sa k nej vyjadriť, ktoré právo v priebehu celého konania aj uplatňoval...“.

Pokiaľ išlo o námietky sťažovateľa o procese dokazovania dovolací súd poukázal na to, že všeobecný súd nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy, resp. že nevykonanie navrhovaného dôkazu bez prítomnosti ďalších podstatných okolností nezakladá samo osebe vadu zmätočnosti. Rovnako tak poukázal na to, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka dožadovať sa hodnotenia dôkazu podľa jeho predstáv. Napokon v tejto súvislosti najvyšší súd uzavrel, že ako dovolací súd nevykonáva dokazovanie, ale je viazaný skutkovým stavom tak, ako bol zistený súdmi nižších inštancií.

7.2. V súvislosti s časťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP najvyšší súd konštatoval, že v prvom rade je potrebné skúmať otázku prípustnosti dovolania a až následne pristúpiť k „meritórnemu“ prieskumu. Aj v tejto časti dovolacích dôvodov sťažovateľ namietal právne posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcov a otázku priznania trov konania. Dovolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že sťažovateľ v ňom nevymedzil právnu otázku, na ktorej riešení založil odvolací súd svoje rozhodnutie. V dovolaní vyjadril iba nesúhlas s procesom obstarávania skutkových podkladov a so skutkovými závermi z nich prameniáciami. Pokiaľ sťažovateľ dovolaním podľa § 421 CSP napadol aj časť rozhodnutia krajského súdu, ktorým nebolo vyhovené návrhu na prerušenie konania, poukázal najvyšší súd na § 421 ods. 2 CSP.

7.3. V závere sa najvyšší súd vysporiadal s podaniami sťažovateľa z 5. a 21. mája 2021, ktorými svoje dovolanie doplnil, resp. rozšíril, a to tak, že na ne neprihliadol z dôvodu, že boli podané po lehote na podanie dovolania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. V podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ opakuje rovnaké skutočnosti a námietky, ako ich uvádzal v konaniach pred všetkými stupňami všeobecných súdov.

9. Rozhodnutie najvyššieho súdu považuje za extrémne nezrozumiteľné, vnútorne rozporné a zmätočné, preto z ústavného hľadiska neakceptovateľné a neudržateľné, odporujúce princípu právnej istoty a porušujúce základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a právo na spravodlivý súdny proces.

10. Pochybenie najvyššieho súdu sťažovateľ vidí v:

a) nesprávnom právnom posúdení jeho dovolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a súčasne podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a nesúhlasí so záverom najvyššieho súdu, podľa ktorého sa dovolacie dôvody navzájom vylučujú;

b) nevysporiadaní sa so skutkovými a s právnymi námietkami sťažovateľa v odôvodnení napadnutého uznesenia, ktoré sa týkali aplikácie § 257 CSP odvolacím súdom vo výroku nepriznania trov konania proti žalobcom 1 až 83, a to najmä v rozsahu doplnenia dovolania z 21. mája 2021.

11. K porušeniu práva na prejednanie vecí v primeranej lehote malo dôjsť postupom okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, keďže okresný súd žalobu s ďalšími podaniami žalobcov zaslal sťažovateľovi takmer 4 roky od začiatku súdneho konania a celé konanie trvalo takmer 9 rokov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Sťažovateľ sa podanou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo jeho dovolanie odmietnuté. Zároveň namieta aj porušenie práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote, pretože okresný súd podanú žalobu zaslal sťažovateľovi na vyjadrenie až po štyroch rokoch a samotné konanie pred okresným súdom, krajským súdom a najvyšším súdom vo veci trvalo takmer 9 rokov.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

13. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (porovnaj napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96 alebo I. ÚS 114/2022). Naopak, ústavný súd je podľa čl. 124 ústavy nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým v prvom rade interpretácia a aplikácia zákonov prislúcha. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (svojvoľné). O arbitrárnosti pri interpretácii a aplikácii zákona všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (porovnaj napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, IV. ÚS 536/2018 alebo I. ÚS 114/2022).

14. Z § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného

orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

15. Podanou ústavnou sťažnosťou sťažovateľ najvyššiemu súdu vyčítal nesprávne posúdenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (právny odklon) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP (vyriešenie právnej otázky), pričom argumentoval nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 51/2020 z 9. júna 2020.

Ústavný súd rešpektuje svoje rozhodnutia, avšak považuje za potrebné zdôrazniť, že pre riadne posúdenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP je potrebné formulovať otázku, ktorou sa má dovolací súd zaoberať. Právna otázka podľa § 421 CSP a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa § 432 CSP sú spojené nádoby, preto najvyšší súd nemôže posudzovať prípustnosť dovolania len na základe toho, ako dovolateľ túto prípustnosť formálne vymedzil na konkrétnom riadku svojho podania. Nie je však úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo prezentoval dovolateľ. Vychádzajúc z ústavnej sťažnosti a jej príloh, sťažovateľ uviedol všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým došlo podľa jeho názoru pri právnom posudzovaní veci, avšak nekonkretizoval právnu otázku, na ktorej riešení založil krajský súd svoje rozhodnutie. Samotné polemizovanie sťažovateľa s právnymi názormi najvyššieho súdu, spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako tento súd pristupoval k riešeniu veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP, preto nie je možné vyhovieť námietkam sťažovateľa o nedostatku rozhodnutia najvyššieho súdu.

16. Nesprávny postup najvyššieho súdu a porušenie svojho práva sťažovateľ videl aj v posúdení zamietnutia návrhu na prerušenie konania, kde prípustnosť dovolania založil podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Sťažovateľ zastáva názor, že neprípustnosť odvolania o zamietnutí návrhu odvolacieho súdu na prerušenie konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, navyše keď odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je neúplné, nedostatočné, nezrozumiteľné a zmätočné.

Ústavný súd sa stotožňuje so závermi najvyššieho súdu o tom, že v tejto časti nie sú splnené predpoklady prípustnosti dovolania. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na body 36, 36.1, 36.2 a 37 odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktoré považuje za správne a ústavne udržateľné.

17. V otázke posúdenia nepriznania náhrady trov konania proti žalobcom 1 až 83 (rozsudkom krajského súdu) sťažovateľ uvádza, že spravodlivým by sa javilo priznanie náhrady trov konania sťažovateľovi ako žalovanému, keďže od samého začiatku namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov 1 až 83.

17.1. V judikatúre ústavného súdu sa ustálil právny názor, podľa ktorého rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (napr. IV. ÚS 248/08). Ústavný súd pri posudzovaní sťažností, ktoré smerujú proti rozhodnutiam všeobecných súdov v častiach, ktoré sa týkajú problematiky (náhrady) trov konania, t. j. problematiky, ktorá má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k prípadnému zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu (resp. práva na spravodlivé súdne konanie) zvlášť extrémnym spôsobom, alebo ak zistí, že napadnutým rozhodnutím došlo zároveň aj k neprípustnému zásahu do iných ústavou garantovaných práv (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

17.2. Otázku náhrady trov konania aj vzhľadom na už citovanú judikatúru ústavného súdu nemožno z ústavnoprávneho hľadiska spochybňovať. Zohľadňujúc to, že k nepriznaniu náhrady trov konania došlo v súlade so zmenou právnej úpravy, ktorou sa upravil predchádzajúci nie úplne jednoznačný text právnej normy, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľom prezentované námietky nemajú ústavnoprávnu relevanciu. Uplatňujúc východiská svojej doterajšej judikatúry, ústavný súd zastáva názor, že v danom prípade nejde o pochybenie takej intenzity, na základe ktorého by mohol po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti reálne dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu.

18. Doplnením dovolania z 5. mája 2021 sťažovateľ doplnil dovolanie o argumentáciu splatnosti jednotlivých vyúčtovaní. Doplnením dovolania z 21. mája 2021 sťažovateľ nad rámec toho, čo bolo uvedené v dovolaní, poukázal na pochybenie krajského súdu, kde nebol neposkytnutý procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k aplikácii § 257 CSP. Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. Lehota, v ktorej mohol sťažovateľ dovolanie podať (§ 427 CSP), rozšíriť jeho rozsah (§ 430 CSP), prípadne dovolacie dôvody meniť a dopĺňať (§ 434 CSP) uplynula 3. mája 2021. Vzhľadom na uplynutie lehoty na doplnenie dovolania z 5. mája 2021 a 21. mája 2021 bolo toto podané po uplynutí zákonnej lehoty, najvyšší súd preto správne na uvedené doplnenie dovolania neprihliadal. Uvedený záver najvyššieho súdu je preto správny a ústavne akceptovateľný.

19. Sťažovateľ dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP odôvodňoval predovšetkým tým, že nemal priestor na vyjadrenie sa k aktívnej vecnej legitímácii žalobcov, a tiež okresnému súdu vyčítal neprimerane dlhý čas od podania žaloby do jej doručenia sťažovateľovi. Vzhľadom na to, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je sťažovateľovi dobre známe, ústavný súd poukazuje v podrobnostiach na body 19 – 21 odôvodnenia napadnutého uznesenia. Z uvedených častí vyplýva, že najvyšší súd túto dovolaciu námietku riadne preskúmal, no zo samotného obsahu spisového materiálu vyplývala jej neopodstatnenosť. Napadnuté uznesenie v tejto časti zodpovedá kritériám riadneho odôvodnenia a nie je možné považovať ho za arbitrárne či ústavne neudržateľné. Aj závery najvyššieho súdu vo veci sťažovateľových námietok k procesu dokazovania v nadväznosti na dovolaním uplatnenú vadu zmätočnosti majú racionálny základ vychádzajúci z ustanovení Civilného sporového poriadku, ako aj judikatúry dovolacieho súdu.

20. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a konštatuje, že najvyšší súd veľmi jasne, zrozumiteľne a ústavne udržateľným spôsobom vyhodnotil všetky sťažovateľom nastolené otázky vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

21. Z uvedeného vyplýva, že neexistuje ústavne relevantný dôvod, aby ústavný súd do napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zasahoval, pretože jeho odôvodnenie nesignalizuje takú príčinnú súvislosť s namietaným porušením základných práv sťažovateľa označených v ústavnej sťažnosti, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohli viesť k záveru o vyslovení ich porušenia. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu:

22. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou domáha aj vyslovenia porušenia svojho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom okresného súdu, krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu. V rámci odôvodnenia sťažovateľ uviedol, že „*predmetné súdne konanie, od podania žaloby až do právoplatného rozhodnutia dovolacieho súdu, trvalo takmer deväť rokov, čo je aj s ohľadom na predmet veci zjavne neprimeraná dĺžka súdneho konania...*“. Bližšie sa zaoberá len otázkou nedoručenia žaloby zo strany okresného súdu počas doby skoro štyroch rokov.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutie č. k. II. ÚS 435/2018-9 z 19. septembra 2018, kde ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú. Predmetom ústavnej sťažnosti boli tie isté dôvody, ako uviedol v aktuálne prejednávanej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti odmieta z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

23. Vzhľadom na to, že sťažovateľ o tvrdenom porušení práva na prejednanie veci v primeranej lehote neuvádza žiadne dôvody, ktoré by preukázali pochybenie konajúcich súdov, a obmedzil sa len na konštatáciu o dĺžke trvania celého konania, ústavný súd preto ústavnú sťažnosť odmieta ako takú, ktorá nemá náležitosti ustanovené zákonom [§ 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde].

24. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť ústavnému súdu v čase, keď o jeho veci už bolo právoplatne rozhodnuté, a preto k namietanému porušeniu práv postupom všeobecných súdov už nemohlo dochádzať.

25. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu